

Tiểu luận Phân tích Cuộc đời Hồ Chủ tịch qua chuyến tham quan bảo tàng & Tác phẩm Đời sống mới

----- *Phạm Ngọc Hải* -----

Mục lục

[A. Cuộc đời Hồ Chủ tịch qua chuyến tham quan bảo tàng](#)

[B. Tác phẩm Đời sống mới](#)

[I. Sơ lược về tác phẩm:](#)

[II. Hoàn cảnh ra đời:](#)

[III. Tóm tắt nội dung 19 câu hỏi:](#)

[IV. Phân tích nội dung:](#)

[V. Ý nghĩa tác phẩm với hiện nay đặc biệt là quá trình xây dựng nông thôn mới:](#)

[VI. Đánh giá con người Hồ Chủ tịch qua tác phẩm:](#)

A. Cuộc đời Hồ Chủ tịch qua chuyến tham quan bảo tàng

B. Tác phẩm Đời sống mới

I. Sơ lược về tác phẩm:

Tác phẩm viết dưới hình thức 1 bài báo phỏng vấn đặt ra 19 câu hỏi và trả lời với cách hành văn rất giản dị, dễ hiểu, thiết thực. Tác phẩm vừa thể hiện lý luận cách mạng và vừa thể hiện năng lực ngôn ngữ quần chúng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xã hội xã hội chủ nghĩa Việt Nam do nhân dân làm chủ.

Mục đích tác phẩm nhằm làm tốt công tác vận động xây dựng đời sống mới trong các ngành, các cấp, các cơ quan, trường học, nhà máy, đơn vị bộ đội cho tới mỗi gia đình. Tác phẩm vì vậy đã góp phần quan trọng trong việc xây dựng đời sống mới, góp phần làm cho cuộc kháng chiến thắng lợi.

II. Hoàn cảnh ra đời:

1. Tình hình quốc tế

Chiến tranh thế giới thứ 2 kết thúc với thắng lợi thuộc về phe Đồng minh và toàn thể nhân dân các nước thuộc địa. Các nước Chính quốc gia tăng lực lượng để củng cố lại hệ thống thuộc địa đang bắt đầu có dấu hiệu sụp đổ với hàng loạt các phong trào giải phóng thuộc địa và giải phóng độc lập dân tộc.

1947 là năm bắt đầu Chiến tranh Lạnh với học thuyết Truman, thế giới chia làm 3 phần. First-World (chỉ những quốc gia liên kết chung với NATO hoặc chống lại Liên Xô trong Chiến tranh lạnh) như Mỹ, Nhật, các nước Tây Âu,... Second World (chỉ những quốc gia vệ tinh hoặc đồng minh của Liên Xô) như Liên Xô, Trung Quốc, Việt Nam, các nước Đông Âu,... Third World (những quốc gia trung lập trong Chiến tranh Lạnh) như Ấn Độ, Indonesia, Nam Tư,...

=> Sự quay trở lại xâm lược của các nước thực dân để quốc cũng như sự nóng dần của Chiến tranh lạnh ảnh hưởng mạnh mẽ tới tình hình nước ta. Nước ta từng là nước thuộc địa của Pháp, mới giành được độc lập dân tộc từ đế quốc Nhật nên **phải chuẩn bị kháng chiến giữ nước**. Đồng thời với **sự can thiệp mạnh mẽ của các nước First-World nhằm ngăn phong trào Chủ nghĩa Cộng sản lan rộng khắp Đông Nam Á** cũng gây không ít khó khăn cho quá trình Thống nhất đất nước.

2. Tình hình trong nước

Cách mạng Tháng Tám thành công (1945), chính quyền non trẻ đứng trước muôn vàn khó khăn. Một trong những vấn đề có ý nghĩa quan trọng lúc này chính là cải thiện đời sống của nhân dân, cần phải thay đổi, xóa bỏ những lề lối, nếp sống cổ hủ, lạc hậu.

=> Đảng ta chủ trương phát động phong trào **“Xây dựng đời sống mới”**.

Ngày 03-4-1946, Ủy ban vận động đời sống mới Trung ương được thành lập. Một năm sau, Bác về thăm và nói chuyện với cán bộ, nhân dân tỉnh Thanh Hóa, Bác bắt tay viết tác phẩm Đời sống mới với bút danh Tân Sinh.

Ngày 20-3-1947, Người đã công bố tác phẩm này để chỉ đạo và động viên phong trào toàn dân xây dựng đời sống mới.

III. Tóm tắt nội dung 19 câu hỏi:

1. Thời điểm hiện nay (1947) liệu có phù hợp để thực hiện Đời sống mới?

Hợp thời vì mỗi người quốc dân đều phải vì nước quên nhà, hăng hái ủng hộ kháng chiến, ra sức tăng gia sản xuất, trừ diệt bọn bán nước hại dân quyết làm cho Tổ quốc Thống nhất độc lập. Thế là Chính. Do đó thì biết, đời sống mới lúc này rất hợp thời.

2. Đời sống mới là như thế nào?

Đời sống mới không phải cái gì cũ cũng bỏ hết, không phải cái gì cũng làm mới.

Cái gì cũ mà xấu, thì phải bỏ.

Cái gì cũ mà không xấu, nhưng phiền phức thì phải sửa đổi lại cho hợp lý.

Cái gì cũ mà tốt, thì phải phát triển thêm.

Cái gì mới mà hay, thì ta phải làm.

=> Làm thế nào cho đời sống của dân ta, vật chất được đầy đủ hơn, tinh thần được vui mạnh hơn. **Đó là mục đích đời sống mới.**

3. **Việc đầu tiên của Đời sống mới là gì?**

Bất kỳ ai, muốn sống thì phải có bốn điều: **ăn, mặc, ở, đi lại**. Sửa đổi cách ăn, cách mặc, cách ở, cách đi lại, cách làm việc.

4. Người giàu sẵn tiền thì không cần làm đời sống mới. Người nghèo không tiền thì làm đời sống mới sao được? (**Đối tượng thực hành đời sống mới**)

Càng giàu có, càng cần làm đời sống mới, càng dễ giúp cho đồng bào làm đời sống mới. Nghèo mà làm đời sống mới thì có ngày trở nên đầy đủ. Tục ngữ nói: “Tay siêng làm, thì hàm có nhai”. Siêng làm là một trong bốn điều đời sống mới.

5. Một năm hô hào khẩu hiệu **Đời sống mới đã có kết quả chưa?**

Đã có kết quả bước đầu nhưng vẫn chưa đủ. Mỗi đồng bào, bất kỳ già trẻ, gái trai, giàu nghèo, cần phải cố gắng, làm cho đời sống mới lan khắp cả nước. Lúc đó mới có thể nói rằng: Chúng ta đã thực hành đời sống mới.

6. Đời sống mới có **mấy vấn đề cốt lõi?**

Hai vấn đề cốt lõi.

Một là đời sống mới riêng, từng người.

Hai là đời sống mới chung, từng nhóm người, như các bộ đội, các nhà máy, các trường học, các công sở, ...

7. **Trẻ em cần làm gì** như trên (câu đáp của câu hỏi 6), vậy **người lớn cần làm gì?**

Lúc này đang kháng chiến, cái gì cũng hiếm.

Kháng chiến thắng lợi rồi, thì phải kiến thiết. Lúc kháng chiến cũng như khi kiến quốc, dân ta cần phải tiết kiệm, những cái gì không cần thiết làm thì phải bớt đi, bỏ đi, mới có thể tự cấp, tự túc.

8. **Gia tăng sản xuất** quan hệ gì với đời sống mới?

Rất quan hệ với nhau. Gia tăng sản xuất là 1 bộ phận của Đời sống mới. Gia tăng sản xuất phải có Cần, Kiệm, Liêm, Chính.

9. Với 1 **cá nhân** thì đời sống mới là như thế nào?

(1) sốt sắng yêu Tổ quốc. (2) sẵn lòng công ích. (3) khiêm nhường; ăn mặc, làm việc, cư xử đúng mực; ham học

10. Với 1 **gia đình** thì đời sống mới là như thế nào?

Về tinh thần, trên thuận, dưới hòa.

Về vật chất, từ ăn mặc đến việc làm, phải ăn đều, tiêu sòng. Có kế hoạch, có ngăn nắp. Cưới hỏi, giỗ Tết nên giản đơn, tiết kiệm.

Người trong nhà ai cũng biết chữ. Cố gắng xây dựng gia đình mình là gia đình kiểu mẫu.

11. Với 1 **làng** thì đời sống mới là như thế nào?

Giúp đỡ lẫn nhau.

Văn hóa: làm cho cả làng biết chữ.

Phong tục: phải cấm hủ tục, cờ bạc, hút xách, bợm bãi, trộm cắp. phải tìm cách làm cho không có đánh chửi nhau, kiện cáo nhau. Làm cho làng mình thành một làng “phong thuần tục mỹ”.

Vệ sinh: giữ đường xá sạch sẽ, ...

Trong kháng chiến: có tiểu đội du kích, ...

12. Với 1 **trường học** thì đời sống mới là như thế nào?

Học sinh đua nhau học, tiết kiệm, kỷ luật, yêu nước, thương nòi **nhưng cũng tránh chủ nghĩa dân tộc cực đoan như phát xít, vị quốc nghĩa**, gia tăng sản xuất, ...

13. Với 1 **bộ đội** thì đời sống mới là như thế nào?

Kỷ luật, Siêng tập luyện, Làm ai cũng biết chữ, Biết chính trị ít nhiều, Tăng gia sản xuất, Tiết kiệm, Vệ sinh (Bộ đội đông người ăn chung, ở chung, nếu có bệnh càng dễ lây cho nhau), Ăn ở sao cho dân tin, Đánh nhiều giặc, ...

14. Với 1 **công sở** thì đời sống mới là như thế nào?

Làm việc cho dân, phải được dân tin. Có Cần, Kiệm, Liêm, Chính

15. Với 1 **xưởng máy** thì đời sống mới là như thế nào?

Với chủ: Chủ phải hiểu rằng: nếu công nhân đủ ăn, đủ mặc, thì họ mới đủ sức, đủ sức thì làm được việc. => Với lương bổng, nhà ở, vệ sinh và cách đối đãi công nhân, cần phải rộng rãi tử tế. Dạy nghề cho công nhân: mở lớp dạy nghề, Với thợ: Cố gắng làm nhanh, khéo, tiết kiệm thời gian, vật liệu
=> Chủ thợ hợp tác, đều cần gia tăng sản xuất.

16. **Đời sống mới khả thi** không?

Dễ vì:

Ai cũng có nhu cầu sống tốt hơn và đó là mục đích của Đời sống mới.
Đời sống mới rất lợi, không hại.
Không tốn công, tốn của cũng làm được.

Khó vì:

Việc gì không quyết thì không làm được.
Thói quen thì khó đổi.
Bản chất con người thường lười, an phận.

17. Làm gì để **khắc phục cái khó nêu trên**?

Tuyên truyền, giải thích, làm gương. Trong đó làm gương đặc biệt quan trọng. Nói mà không làm thì ai nghe.

18. Đời sống mới **có phải bắt buộc** với mọi người không?

Lúc đầu ít người hiểu thì **chưa nên bắt buộc**. **Sau này**, khi nhiều người sống theo Đời sống mới rồi thì có thể **cưỡng bức** số ít **không sống theo Đời sống mới phải theo**.

19. Đời sống mới **có thể thực hành khắp cả nước** không?

Rất có thể. Vì dân ta quật cường, người đông, đất rộng, của khá nhiều, ...

=> Vốn đã đủ để thực hiện Đời sống mới.

Cần, Kiệm, Liêm, Chính là nhen lửa cho Đời sống mới.

IV. Phân tích nội dung:

“Đời sống mới” được Hồ Chí Minh chỉ ra, bao gồm những vấn đề sau:

(1) **Mục đích** xây dựng đời sống mới là “làm thế nào cho đời sống của dân ta vật chất được đầy đủ hơn, tinh thần được vui mạnh hơn”. (Câu hỏi số 2)

(2) **Bản chất** xây dựng đời sống mới là “bỏ cái cũ mà xấu”, sửa “cái cũ không xấu nhưng phiền phức”, “phát triển thêm cái gì cũ mà tốt”, “phải làm cái gì mới mà hay”; “sửa đổi cách ăn, cách mặc, cách ở, cách đi lại, cách làm việc”. (Câu hỏi số 2)

(3) **Đối tượng tham gia** xây dựng đời sống mới là “mỗi đồng bào, bất kỳ già trẻ, gái trai, giàu nghèo”, là trách nhiệm của mỗi cá nhân, gia đình, làng bản, các công sở, trường học, lực lượng vũ trang, nhà máy xí nghiệp, các ngành, các giới. (Câu hỏi số 4, 6, 7, 9, ... , 15)

(4) **Phạm vi thực hành** đời sống mới rộng khắp cả nước, bao gồm người Việt Nam sinh sống ở nước ngoài. (Câu hỏi số 19)

(5) **Nội dung** xây dựng đời sống mới bao gồm nhiều mặt như kinh tế, văn hóa, xã hội, giáo dục, ... (Câu hỏi số 1 đến 19)

(6) **Nguyên tắc thực hành** đời sống mới phải bảo đảm dân chủ, tự nguyện, bình đẳng, toàn diện, rộng khắp, kiên trì, thiết thực, phù hợp với hoàn cảnh cụ thể, làm từ việc dễ đến việc khó. (Câu hỏi số 1 đến 19)

(7) **Cách thức, phương châm thực thi** đời sống mới, phải tuyên truyền, giải thích và làm gương, bắt đầu từ cá nhân mỗi người, đến trong các gia đình, trong một làng rồi lan tỏa ra phạm vi cả nước. (Câu 16, ..., 18)

=> Đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước không thể không tiến hành công nghiệp hóa nông nghiệp, nông thôn, đưa người nông dân hội nhập với sản xuất hàng hóa kinh tế thị trường; xây dựng văn hóa, con người phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng, tạo nên văn hóa gia đình, làng xã, ngõ phố văn minh, sạch đẹp. Trong quá trình ấy, “Đời sống mới” của Chủ tịch Hồ Chí Minh có nhiều gợi ý vô cùng quý báu để trên cơ sở đó phát triển, bổ sung, hoàn thiện thêm.

V. Ý nghĩa tác phẩm với quá trình xây dựng Đời sống mới hiện nay:

Một là, mục tiêu xây dựng Đời sống mới là **hướng đến đời sống mới, chăm lo xây dựng, phát triển kinh tế, cuộc sống người dân**. Khi nói tới xây dựng Đời sống mới, cần nhấn mạnh yếu tố “xây” và “mới”, trong đó phải xem “mới” là then chốt còn “xây” là trọng điểm.

+ **Mới** thể hiện ở chỗ:

1) Bối cảnh lịch sử mới, đất nước đã bước vào giai đoạn công nghiệp, dịch vụ có khả năng lôi kéo nông nghiệp, thành thị sẵn sàng hỗ trợ nông thôn và yêu cầu bức thiết rút ngắn khoảng cách chênh lệch giữa thành thị - nông thôn để tạo công bằng xã hội;

2) Mới về quan điểm chỉ đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước, nhận thức của nhân dân về Đời sống mới;

3) Xây dựng Đời sống mới để hình thành người người dân mới, có phương thức sản xuất và cách thức tổ chức quản lý mới, cơ sở hạ tầng mới, diện mạo hạ tầng mới.

+ **Trọng điểm** ở chỗ:

1) Tạo dựng cơ sở hạ tầng bao gồm: về giao thông, nước sạch, chất đốt sạch, điện sinh hoạt, cơ sở thông tin, phát thanh, truyền hình, mạng internet, trường học, trạm y tế xã, vệ sinh công cộng, không gian sinh hoạt cộng đồng;

2) Có các chính sách ưu đãi cho người dân như: về y tế, xóa đói, giảm nghèo, an sinh xã hội, bảo hiểm, vay vốn sản xuất...;

3) Có cơ chế hỗ trợ người dân như: bồi dưỡng kiến thức khoa học, kỹ thuật, phát triển các ngành phi nông nghiệp, giúp người dân phát triển sản xuất, nuôi dưỡng làng nghề, mở rộng kinh doanh, du lịch...;

4) Cải cách thể chế, quản lý theo hướng “thân dân, yêu dân, làm cho dân giàu”, “chi bộ Đảng tốt, hội nông dân chuẩn, nông dân tự lựa chọn cán bộ tốt”, phát triển rộng rãi các hiệp hội nghề và tổ chức hợp tác kinh tế;

5) Giáo dục người dân mới về các phương diện nhận thức, trình độ, năng lực, không để xảy ra tình trạng “người dân giàu túi tiền, nghèo trí óc, mất thể hệ sau”.

Hai là, xây dựng đời sống mới phải **coi trọng các yếu tố cội nguồn, tâm lý truyền thống mà trung tâm là con người và các giá trị văn hóa** trước những thay đổi lớn của yêu cầu mới.

(1) Đối với cá nhân: Việc gì lợi cho nước, phải ra sức làm. Việc gì hại đến nước, phải hết sức tránh. Sẵn lòng công ích. Bất kỳ việc to việc nhỏ, có ích chung thì phải hăng hái làm. Minh hơn người thì chớ kiêu căng. Người hơn mình, thì chớ nịnh hót. Thấy của người thì chớ tham lam. Đối với mình thì chớ bủn xỉn. Cách ăn mặc phải sạch sẽ, giản đơn, chất phác, chớ lượt lượt, xa xỉ, loè loẹt. Cách làm việc, phải siêng năng, có ngăn nắp, có tinh thần phụ trách, đã làm việc gì, thì làm cho kỳ được, làm đến nơi đến chốn. Chớ làm dối. Cách cư xử, đối với đồng bào thì nên thành thực, thân ái, sẵn lòng giúp đỡ. Biết ham học...

(2) Trong một nhà: Trên thuận, dưới hoà, không thiên tư, thiên ái. Bỏ thói mẹ chồng hành hạ nàng dâu, dì ghẻ ghét bỏ con chồng. Về vật chất, từ ăn mặc đến việc làm, phải ăn đều, tiêu sòng. Có kế hoạch, có ngăn nắp. Cưới hỏi, giỗ Tết nên giản đơn, tiết kiệm. Trong nhà ngoài vườn, luôn luôn sạch sẽ gọn gàng. Đối với xóm giềng, phải thân mật và sẵn lòng giúp đỡ. Đối với việc làng việc nước, phải hăng hái làm gương...

(3) Trong một làng, xã, phường: Về văn hoá, đều biết chữ, biết đạo đức và trách nhiệm của công dân. Về phong tục, phải cấm hẳn say sưa, cờ bạc, hút xách, trộm cắp. Phải tìm cách làm cho không có đánh chửi nhau, kiện cáo nhau, sống phong thuần tục mỹ... Về vệ sinh, đường sá phải sạch sẽ. Cán bộ phải là người trong sạch, công bình, thạo việc, có thể làm gương cho dân; có thể hy sinh lợi ích riêng cho lợi ích chung.

(4) Bên cạnh xây dựng đời sống đạo đức mới, cần phát huy truyền thống tâm lý tốt đẹp như đức tính cần cù, chịu khó lao động; rèn luyện tính trung thực, sống có nghĩa tình, xóa bỏ tâm lý tiểu nông hẹp hòi, đố kỵ cào bằng. Trong nhân cách mỗi người, văn hóa gia đình, văn hóa cần khắc sâu các giá trị cần, kiệm, liêm, chính; phát huy lòng yêu nước, thương nòi, tinh thần tự lực, tự cường, tự tôn dân tộc.

Ba là, **xây dựng văn hóa văn minh đô thị**.

Đại bộ phận nhân dân đã, đang và sẽ được ấm no, tự do, hạnh phúc, con người được phát triển năng lực toàn diện, nề nếp gia phong, kỷ cương phép nước được quan tâm giáo dục, thực hiện. Tuy nhiên, bên cạnh mặt tốt, xã hội ngày nay còn tồn tại không ít

mặt trái, cản trở bước tiến của đất nước, làm “rò rỉ” dòng chảy văn hóa Việt Nam, ảnh hưởng đến truyền thống của người Việt. Ở nhiều làng xóm và đô thị lớn, xảy ra bạo lực gia đình, bạo lực học đường, các nhóm xã hội ngày càng phức tạp. Một số nơi, tình cảm láng giềng có phần lạnh nhạt dẫn đến “gần nhà nhưng xa lòng”, chủ nghĩa thực dụng nhiều lúc vượt qua giới hạn. Hiện tượng “thương mại hóa” ma chay, cưới hỏi đang tồn tại và có xu hướng mở rộng. Một số phong tục, tập quán không phù hợp với xã hội hiện đại như tục bắt vợ, tục “ngủ thăm” ở miền núi, tục đốt vàng mã thái quá,... ảnh hưởng nghiêm trọng đến kỷ cương phép nước, đạo đức xã hội, truyền thống gia phong.

=> Để khắc phục những mặt hạn chế này, cần lựa chọn một số nội dung trong tác phẩm “Đời sống mới” để làm tiêu chí phấn đấu, đánh giá, nhất là vấn đề “ăn, mặc, ở, đi lại, làm việc”, “cần, kiệm, liêm, chính”, “tình làng, nghĩa xóm”, “gia đình êm ấm, đoàn kết”, “cưới hỏi, giỗ” tiết kiệm, ý nghĩa. Thực hành nghiêm túc đời sống mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh là phương pháp hữu hiệu để xây dựng nông thôn mới, văn minh đô thị.

Bốn là, phải **coi trọng công tác tuyên truyền, vận động**, giải thích, đề cao việc nêu gương như Người từng dạy: “Tuyên truyền đời sống mới cũng như tuyên truyền việc khác, phải hăng hái, bền gan, chịu khó, đồng thời phải cẩn thận, khôn khéo, mềm mỏng”. “Phải chịu khó nói rõ cho mọi người hiểu đời sống mới có ích thế nào, cách thi hành đời sống mới thế nào. Nói một lần họ chưa hiểu thì nói nhiều lần. Nói đi, nói lại, bao giờ người ta hiểu, người ta làm mới thôi. Nói thì phải nói một cách giản đơn, thiết thực với hoàn cảnh mỗi người; nói sao cho người ta nghe rồi làm được ngay. Việc dễ, việc nhỏ làm được rồi, sẽ nói đến việc to, việc khó”.

Năm là, cán bộ, đảng viên, người đứng đầu cơ quan, đơn vị, **người đứng đầu tổ chức đoàn thể** chính trị - xã hội tích cực **nêu cao tinh thần trách nhiệm, nói đi đôi với làm**, thông qua việc làm thiết thực của bản thân để cổ động nhân dân làm theo. Như chỉ dẫn của Hồ Chí Minh: “Đời sống mới cũng cần có những người làm gương, những nhà làm gương, những làng làm gương. Khi trông thấy hiệu quả tốt tươi, thì chắc những nơi khác sẽ hăng hái làm theo. Nếu miệng thì tuyên truyền bảo người ta siêng làm, mà tự mình thì ăn trưa, ngủ trễ; bảo người ta tiết kiệm, mà tự mình thì xa xỉ, lung tung, thì tuyên truyền một trăm năm cũng vô ích”.

Sáu là, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh cần kết hợp **vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về “Đời sống mới”** cùng với những chỉ dẫn của Người về nông nghiệp, nông thôn, nông dân, về xây dựng văn hóa, con người Việt Nam. Cần kết hợp chặt chẽ với học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo Chỉ thị của Bộ Chính trị, của Thủ tướng Chính phủ. Có cách thức phù hợp làm cho cho mỗi người dân ở các thôn xóm, ngõ phố hiểu được nội dung, giá trị cốt lõi, tác dụng, ý nghĩa của “Đời sống mới” mà Hồ Chí Minh đã dạy nhằm phát huy tác dụng trong thực tiễn, trở thành tinh thần chủ đạo trong đời sống văn hóa - xã hội và là một bộ phận không tách rời việc rèn luyện nhân cách con người Việt Nam hiện đại.

VI. Đánh giá con người Hồ Chủ tịch qua tác phẩm:

1. Yêu quê hương, đất nước, nhân dân, dân tộc Việt Nam:

Bác mong muốn đất nước phát triển, nhân dân ấm no, hạnh phúc. Bởi vậy Bác hướng ứng khẩu hiệu Đời sống mới. Điều này được Bác cho rằng rất cần thiết đặc biệt trong hoàn cảnh lịch sử khó khăn để gìn giữ nền độc lập vừa giành được.

2. Yêu con người, các dân tộc khác và toàn thể nhân loại:

Trong câu hỏi về cách xây dựng đời sống mới ở trường học, Bác nhấn mạnh học sinh, sinh viên cần yêu nước nhưng cũng không được vì vậy mà coi khinh các dân tộc khác trên thế giới. Cần xây dựng trong mình tinh thần đoàn kết quốc tế, yêu thương con người, nhân loại. Tránh chủ nghĩa yêu nước cực đoan, chủ nghĩa phát xít.

3. Yêu hòa bình, tự do, cuộc sống ấm no hạnh phúc cho mọi người:

Bác mong hòa bình đến với nhân dân Việt Nam nói riêng và nhân loại nói chung. Mục đích Đời sống mới Bác hướng đến là xây dựng cuộc sống hạnh phúc cho con người, xây dựng cuộc sống hòa bình, hạnh phúc tới muôn nơi. Điều đó không chỉ thể hiện trong tác phẩm Bác viết mà còn là cả cuộc đời hoạt động thực tiễn ý nghĩa của Bác.

4. Có kiến thức lý luận chính trị, vận dụng lý luận vào thực tiễn:

Cách đặt câu hỏi cũng như cách đối đáp các câu hỏi đó cho thấy kiến thức lý luận và hoạt động thực tiễn ý nghĩa của Bác. Cách Bác chỉ bảo cách thực hiện Đời sống mới với từng đối tượng rất dễ hiểu, trực quan và dễ ứng dụng vào thực tiễn. Lập luận sắc bén của Bác về các thuận lợi cũng như khó khăn thách thức cho thấy tầm nhìn của Bác và khả năng lý luận và vận dụng lý luận.

5. Khả năng tiên đoán:

Bác tiên đoán được vai trò quan trọng của Đời sống mới với sự nghiệp kháng chiến nói riêng và sự nghiệp Cách mạng nói riêng. Đời sống mới đóng góp quan trọng trong công cuộc kháng chiến và Thống nhất đất nước (1975) mà vẫn có ý nghĩa trong cải thiện cuộc sống con người ngày nay (Mục tiêu của chủ nghĩa cộng sản).

6. Là một cán bộ gương mẫu, sống nhân cách, giản dị:

Những lời khuyên bảo của Bác cho thấy một nhân cách sống bình dị, thanh tao theo các tiêu chuẩn của Đời sống mới, bắt đầu với 4 từ Cần, Kiệm, Liêm, Chính. Chỉ có những người giản dị và thấu hiểu cuộc sống mới lấy ra những ví dụ sinh động, hành động thiết yếu đối với từng đối tượng được như vậy. Bác thực tế đã thực hành Đời sống mới từ rất lâu (rất nhiều bằng chứng thực tiễn đã chứng minh: trồng cây, bảo vệ môi trường sống, ăn uống, ăn mặc giản dị, ...) và không ngừng tuyên truyền (qua các tác phẩm, ...) để mọi người đều ý thức được vai trò của cách sống nhân cách, giản dị - Đời sống mới.